

מדינת ישראל

רשות המיסים

הוראת נוהל זמנית

פרק 28-מעקב מטענים

נערך ע"י:

סוזי בן יאיר, מנהלת תחום מזהרים ומעקב

מטענים

גדי וקנין, מנהל תחום בכיר שירותי סחר חוץ

לריסה ארליך, ממונה בכיר יחידות מכס.

פרק 28-מעקב מטענים 1

חלק 28.1 – הנחיות כלליות..... 3

1. תוכן הפרק 3

2. אסמכתאות חוקיות..... 3

3. הגדרות 4

חלק 28.2 – המעקב אחר מעבר טובין..... 4

חלק 28.3 - פיצול מטענים בנמל 11

חלק 28.4 – כלי מעקב מיחשוביים..... 12

חלק 28.5 – פעולות מיוחדות..... 12

חלק 28.6 – הנחיות לטיפול במשימות מעקב מטענים..... 15

תוכן החלק 15

הנחיות הטיפול:..... 15

נושא המשימה 15

הנחיות טיפול 15

חלק 28.1 – הנחיות כלליות.

1. תוכן הפרק

פרק זה ענינו המעקב אחר תנועת מטענים בלתי משוחררים בין אתרים בפיקוח המכס (לרבות מטענים משוחררים המיועדים לשטחי הרשות הפלסטינית, עד להגעתם למעבר הפנימי אל שטחי הרשות).

2. אסמכתאות חוקיות

האסמכתאות החוקיות העיקריות לביצוע פרק זה הן:

- תקנה 23 לתקנות המכס
- תקנה 23ח(א) ו-ג) לתקנות המכס

להלן הנוסח המלא של התקנות הרלוונטיות:

23א) – הותר רשימון החסנה יראו את בעל הטובין כאחראי לתשלום המסים החלים על הטובין מעת קבלתם בנמל היבוא עד להחסנתם בפועל במחסן הרישוי.

23ב) – נתקבלו טובין להחסנה במחסן רישוי יראו את בעל הרישוי כאחראי לתשלום המסים החלים על הטובין מעת קבלתם בפועל להחסנה עד לסילוקם מפיקוח רשות המכס.

23ג) – בעת העברת הטובין ממחסן רישוי אחד למשנהו יראו את בעל הטובין כאחראי לתשלום המסים החלים על הטובין מרגע קבלתם מהמחסן הרישוי הראשון עד להחסנתם בפועל במחסן הרישוי האחר.

23ד) – לא יותר רשימון החסנה במחסן כללי אלא אם כן נשלחה למנהל הסכמה של בעל הרישוי, באמצעים אלקטרוניים או, אם התיר זאת המנהל, צורפה לרשימון הסכמה של בעל הרישוי בנוסח שבתוספת התשיעית.

23ה) – לא ייתן בעל רישוי הסכמתו להחסנת טובין אלא אם היא מותרת עפ"י הרישוי ואינה אסורה עפ"י כל דין.

23ו)1) – על אף האמור בתקנות משנה (א) עד (ג), בעת העברת טובין להחסנה במחסן מסוף מטענים, יראו את בעל הרישוי כאחראי לתשלום המסים החלים על הטובין מעת קבלתם בנמל היבוא ועד לסילוקם מפיקוח רשות המכס, או עד למסירתם להעברה למחסן רישוי אחר; היו הטובין מועברים על ידי בעל הטובין יהיה הוא האחראי לתשלום המסים החלים על הטובין בעת ההעברה.

23ו)2) – טובין המועברים במכולה מנמל אחד למשנהו או המועברים מהנמל לאחסונם במחסן רישוי כללי או ממחסן רישוי כללי אחד למשנהו או ממחסן רישוי כללי לנמל, יהיה בעל הטובין חייב לסגור את המכולה, על חשבוננו, בסגר מסוג שאישר המנהל או במספר סגרים כאמור, לפי הצורך, כפי שיוורה גובה המכס.

23ח)א) – הותר רשימון החסנה יעביר בעליו את הטובין למחסן תוך תקופה של 15 יום, זולת אם התיר גובה המכס אחרת.

23ח)ב) – אין להחסין או להחזיק טובין במחסן רישוי, שלא הותר רשימון החסנה שהוגש עליהם אלא אם הורה המנהל, מטעמים מיוחדים, אחרת וכפי שהורה.

23ח)ג) – הותר רשימון החסנה או הוצאו טובין מהנמל לצורך החסנתם במחסן מסוף מטענים תהיה העברתם של הטובין למחסן רישוי בדרכי הקצרה, במהירות המרבית וללא

שהיות מחוץ לתחום המחסן הרישוי, תוך נקיטת צעדים נאותים להבטחת שלמות הטובין כנדרש עפ"י דיני המכס. החסנתם של הטובין תושלם ביום סילוקם מהנמל או מהמחסן הרישוי הראשון, אולם רשאי גובה המכס להאריך מועד זה ב-24 שעות מטעמים שירשמו.

3. הגדרות

בפרק זה יש לפרש:

"אישור לוגיסטי" – אישור ממוחשב של המכס המאפשר העברת טובין מאתרי שיקוף או ממעברים יבשתיים בינלאומיים או במקרים חריגים אחרים לאתרים אחרים בפיקוח המכס עוד בטרם אישור בקשת העברה או התרת הצהרת החסנה.

"אתרים בפיקוח המכס" – אתרי פריקה (נמלים, לרבות מעברים יבשתיים), אתרי אחסון (נמלים, מסופי מטען ומחסנים רישויים) ואתרי מסירה (כל אחד מהאמורים לעיל), בהם ניתן לקבל, לאחסן ולמסור טובין שבפיקוח המכס.

"בקשת העברה" – מסר ממוחשב המשמש לבקשה ולאישור של העברת טובין בין שני אתרים בפיקוח המכס, בטרם הגשת הצהרת יבוא.

"הצהרת אחסנה" – הצהרת יבוא המאפשרת העברת טובין מנמל או ממסוף מטענים לצורך המשך אחסנה בפיקוח המכס במחסן רישוי.

"מחסן רישוי" – מחסן כמוגדר בתקנה 12 לתקנות המכס, המאפשר אחסנת טובין עד לשחרורם מפיקוח המכס.

"מסר יציאה" – מסר המשודר למערכת על ידי אתרים בפיקוח המכס בעת יציאת הטובין מהאתר.

"מסר כניסה" – מסר המשודר למערכת ע"י אתרים בפיקוח המכס בעת הגעת טובין לאתר.

"מסר מטען בדרך" – מסר המשודר לאתר המקבל ע"י אתרים בפיקוח המכס בעת העברת טובין להמשך אחסנה או לצורך מסירה באתר אחר, מיד עם יציאת הטובין מהאתר הראשון.

"מסר קליטה" – מסר המתקבל במכס מאתר הפריקה/המסירה המודיע על קבלת המטען באתר. מסר זה הוא תנאי לקבלת ההתרה של הצהרת יבוא, למעט מקרים חריגים של מסירות ישירות.

"מעברים פנימיים" – מעברים יבשתיים בין ישראל לשטחי הרשות הפלסטינית. מעבר טובין דרך מעברים אלה הם לא בגדר יבוא או יצוא. מעברים אלה הם: תרקומיה, שער אפרים, עופר, ג'לאמה וכרם שלום.

"נמל" – לרבות נמלי אוויר וכן מעברים יבשתיים בינלאומיים המשרתים את תנועת הטובין ונוסעים בין ישראל למדינות השכנות (נהר הירדן, רבין, גשר אלנבי, ניצנה וטאבה).

"סגר" – התקן מכני או אלקטרוני המאפשר סגירת מכולות, יחידות היטס או כלי רכב, בעת העברת טובין בפיקוח המכס.

חלק 28.2 – המעקב אחר מעבר טובין

1. המשימות העיקריות של מעקב מטענים

1.1 יחידת מעקב מטענים אחראית לביצוע המעקב אחר העברת טובין בלתי משוחררים בין אתרים בפיקוח המכס (אלא אם נקבע אחרת בנוהל זה), טיפול בחריגים בעת ביצוע המעבר וסגירת המעקב אחר העברת טובין לשטחי הרשות

הפלסטינית. האחריות על ביצוע המעקב והפיקוח כאמור לעיל מוטלת על היחידה בבית המכס המפקח על האתר המקבל.

1.2 להלן פירוט צורות המעבר שבמעקב:

- א. מעבר בין נמלים, בין נמלים למסופי מטען, בין מסופי מטען ובין מסופי מטען לנמלים, בין מסופי מטען אוויריים פנימיים, בין מסוף מטען אווירי פנימי למסוף מטען אווירי חיצוני, בעקבות שידור מסר בקשת העברה.
- ב. מעבר בין נמלים או מסופי מטען למחסנים רישויים למיניהם, בעקבות הצהרת אחסנה (כנ"מ).
- ג. מעבר בין מחסנים רישויים בעקבות הצהרת אחסנה משנית (אח"ם).
- ד. העברת טובין בין סניפים של מחסני צידה לאניות וכלי טיס או מחסני מכירה ליוצאים מישראל, עפ"י מסר בקשת העברה בין סניפים (בפיקוח יחידת מחסנים רישויים).
- ה. העברת טובין מנמלים או מעברים יבשתיים בינלאומיים למסופי מטען או למחסנים רישויים עפ"י אישור לוגיסטי.
- ו. העברת כלי רכב לתצוגה ממחסני רכב רישויים לחנויות תצוגה (מחסנים לתצוגת רכב) או למקומות תצוגה שלא הוגדרו כמחסנים רישויים (בפיקוח יחידת מחסנים רישויים).
- ז. העברה ממחסנים רישויים או מסופי מטען לנמלים, בעקבות הגשת הצהרת שטעון (בפיקוח יחידת היצוא).
- ח. העברת טובין מיובאים לשטחי הרשות הפלסטינית (בטיפול המעברים הפנימיים הרלוונטיים, יחידת מעקב מטענים ויחידת האוטונומיה בהנהלה).
- ט. העברת מטעני יצוא משטחי הרש"פ לנמל היצוא (בטיפול המעברים הפנימיים ויחידת היצוא).

1.3 מטרת המעקב אחר מעבר הטובין בין אתרים בפיקוח המכס היא :

- א. לוודא כי הטובין הבלתי משוחררים אשר מועברים בין אתרים בפיקוח המכס אכן מגיעים ליעדם ואינם מוברחים לישראל ללא תשלום המסים החלים וללא עמידה בכל התנאים החוקיים הנדרשים.
 - ב. לדאוג לתשלום המסים החלים באותם המקרים שהטובין במעבר לא הגיעו ליעדם.
 - ג. לבדוק את המקרים בהם הטובין הגיעו ליעדם תוך פרק זמן בלתי סביר, מעבר לזמנים שנקבעו כסבירים במערכת.
 - ד. מעבר לכך, מערכת מעקב מטענים מאפשרת לעקוב אחר הגעת הטובין ששוחררו בתהליך אוטונומיה לשטחי הרשות הפלסטינית, במטרה להבטיח על ידי כך שטובין אלה לא זולגים למשק הישראלי למרות שמיסי היבוא הועברו לשלטונות הרש"פ.
2. האחריות לתשלום המסים

2.1 בהתאם למפורט בתקנה 23' לתקנות המכס, בכל רגע נתון ישנו גורם האחראי לתשלום המסים במקרה שהתגלה חוסר בטובין, מעת יציאתם מנמל היבוא ועד ליציאתם מפיקוח המכס.

2.2 להלן פירוט גבולות האחריות לתשלום המסים בין הגורמים השונים, בהתאם לשלב הטיפול הלוגיסטי במטען :

- א. בעת העברת הטובין מנמל אחד למשנהו או מנמל למסוף מטענים או ממסוף מטענים לנמל, בטרם הגשת הצהרת היבוא או השטעון – האחריות לתשלום המסים חלה על הגורם האחראי לביצוע העברה: בעל הטובין, או מסוף המטענים, לפני העניין.
- ב. בעת העברת הטובין לאחסנה במחסן רישוי, עפ"י הצהרת אחסנה – האחריות לתשלום המסים חלה על בעל הטובין.
- ג. מעת קליטת הטובין במסוף המטענים, לרבות מסוף מטענים אווירי, או במחסן רשוי – האחריות לתשלום המסים חלה על בעל הרישיון למסוף המטענים או למחסן הרישוי לפי העניין, עד לסילוק הטובין מפיקוח המכס.

2.3. **האמור בסעיף 2.2 דלעיל לא יחול אם הוכח להנחת דעתו של גובה המכס או מי שהוסמך על ידו אחד מהתנאים שלהלן :**

- א. הטובין לא נשלחו מלכתחילה מחו"ל, הספק הצהיר על כך בכתב וזיכה את היבואן בעלות הטובין שלא נשלחו.
- ב. הטובין נגנבו עוד בחו"ל, לפני הגעתם לישראל, וקיים דוח שמאי של חברת ביטוח המוכיח זאת מעל לכל ספק.
- ג. החוסר התגלה בעת פתיחת סגר המכולה בנמל היבוא, במסוף המטענים או במחסן הרישוי, והוכח כי הסגר הוא הסגר המקורי כפי שמצוין במצהר היבוא, או הסגר המחליף שהותקן ע"י גורם מוסמך בנמל היבוא, לפני יציאת המכולה משטח הנמל אל אתר המסירה ו/ או האחסון.

3. 21. עקרונות הפיקוח על מעבר טובין

3.1 פיקוח המערכת על כל סוגי מעבר טובין בין אתרים בפיקוח המכס מתבסס על העקרונות הבאים:

- א. בעת יציאת מטען מאתר האחסון בו הוא נמצא (נמל, מחסן רישוי, מסוף מטענים וכיו"ב), על האתר המעביר לשדר בזמן אמת למערכת "מסר יציאה", המפרט את זיהוי המטען, את תאריך ושעת היציאה שלו מן האתר המעביר, את זהות המוביל, את מספר הסגר ואת אתר ההגעה הצפוי.
- ב. בעת הגעת המטען לאתר אליו הוא נשלח (נמל, מסוף מטענים, מחסן רישוי או מעבר יבשתי, לרבות מעבר פנימי לרש"פ), על האתר המקבל לשדר בזמן אמת למערכת "מסר כניסה", המפרט את זיהוי הטובין, את התאריך ושעת הכניסה.
- 3.2 בעקבות מסרים אלה, המערכת יודעת לעקוב ולדווח על חריגות בתחומים הבאים:
 - א. המטען יצא מהאתר המעביר אך לא הגיע לאתר המקבל;
 - ב. המטען הגיע לאתר המקבל באיחור, כלומר תוך פרק זמן ארוך יותר מן הקבוע במערכת כזמן מקסימלי למעבר טובין בין אתרים אלה.
- 3.3 בנוסף לכך, בעת שידור מסר יציאה ע"י האתר המעביר המתייחס לחלק האחרון של אותו מטען (כלומר שהמטען הועבר בשלמותו על ידי האתר המעביר), על האתר לציין זאת במסר.

4. 21. בקשות העברה והפיקוח על המעבר

- א. בקשת העברה היא מסר אלקטרוני המשודר למכס ע"י סוכן אנייה, משלח בינלאומי או סוכן מכס, על מנת לקבל אישור להעברת מטען בפיקוח המכס לנמל אחר (לרבות למעבר יבשתי בינלאומי), או למחסן מסוף מטענים, עוד בטרם הגשת הצהרת יבוא.
- ב. בקשת העברה תתייחס תמיד לעסקה שלמה / שטר מטען אווירי.
- ג. פרטי התהליך והטיפול במסר הבקשה עצמו מפורטים בחלק 25.5 לפרק 25 של נוהלי היבוא (מצהרים).
- ד. מתפקיד יחידת מעקב מטענים לוודא כי הטובין המועברים עפ"י בקשת העברה לרבות טובין המועברים עפ"י אישור לוגיסטי, הגיעו לאתר המקבל בשלמות, תוך פרק הזמן שנקבע להעברות בין האתר המעביר לאותו אתר מקבל.
- ה. לצורך זה, ממונה מעקב מטענים יודא כי עובד היחידה עוקב כל בוקר אחר הגעת המטענים לגביהם התקבל מסר יציאה לאתר המקבל, באמצעות מסך חיפוש של תנועת מעקב מטען.
- ו. התברר כי מטען לגביו התקבל מסר יציאה מהאתר המעביר לא הגיע לאתר המקבל, יבדוק מיד מה עלה בגורל הטובין, עם הגורם אשר שידר את בקשת העברה. במידת הצורך הבדיקה תורחב ותכלול גם את המוביל ואת אתר היעד.
- ז. עלה מתוך הבדיקה כי המטען נעלם, או כי קיימת חריגה בנתונים בעת הכניסה כגון אי התאמה במספר סגר, בכמויות, במשקל וכיו"ב, או נעברה בו כל עברה אחרת, ידווח על כך לגובה המכס וליחידת אכיפה להמשך טיפול.
- ח. אם הממצאים יצדיקו זאת, המקרה יועבר לטיפול וועדת תפיסות.
- ט. אם המטען הגיע לאתר המקבל אבל לאחר פרק הזמן שנקבע במערכת כזמן מקסימלי להעברות בין שני האתרים, האתר המקבל חייב לדווח על כך בזמן אמת ליחידת מעקב מטענים. בנוסף לכך, עובד היחידה יעקוב אחר מטענים אשר הגיעו לאתרים באיחור, באמצעות מסך החיפוש של תנועות מעקב מטען האמור לעיל. במקרים אלה, אם הדיווח יתקבל בזמן אמת, הממונה ישקול שיגור עובד מיחידת אכיפה לאתר המקבל, על מנת לבדוק את המטען ואת שלמות הסגר ולחקור את נסיבות האיחור עם המוביל.
- י. אם הממצאים יצדיקו זאת, המקרה ידווח לגובה המכס ויועבר לוועדת תפיסות להמשך טיפול.
- יא. בכל מקרה שיתגלה כי הטובין, כולם או חלקם, יצאו מהאתר המעביר אך לא התקבלו באתר המקבל, הממונה יפעל לגביית המסים החלים מידי בעל הטובין או מסוף המטען, לפי העניין.
- יב. בכל הנוגע לבקשות העברה בין מסופים אוויריים פנימיים או בין מסופים אוויריים פנימיים לחיצוניים וההיפך, יש לעיין בנוהל נפרד שבשימוש בית מכס נתב"ג.
- 5. 24. בקשות העברה מסוג מ.ר.**
- א. יחידת המכס של משרד הביטחון (להלן – משהב"ט) מטפלת בשחרור טובין המיובאים עבור מערכת הביטחון (משרד הביטחון, זרועות צה"ל והתעשיות הביטחוניות) ומשרדי הממשלה האזרחיים.
- ב. מטענים המיועדים למשרדי הממשלה האזרחיים משוחררים ע"י משהב"ט באתר המסירה עפ"י הצהרת יבוא כמקובל.

ג. מטענים המיועדים למערכת הביטחון כמוגדר בסעיף 1 דלעיל, מועברים ע"י משהב"ט מנמל הכניסה למתקנים שלו, עפ"י בקשת העברה ייחודית מסוג מ.ר. הצהרת היבוא מוגשת ע"י משהב"ט בשלב מאוחר יותר.

ד. העברת מטענים עפ"י בקשת העברה מסוג מ.ר. עוברת בדיקות תקינות של המערכת ובדיקות פיזיות מדגמיות לפי שיקול משהב"ט, אך לא דורשת טיפול או מעקב של יחידת מעקב מטענים.

ה. בעת יציאת המטען מאתר המסירה, על האתר לשדר מסר יציאה כמקובל. מסר היציאה, המזוהה ע"י המערכת כמתייחס לבקשת העברה מסוג מ.ר. מאפשר את סגירת המצוה אך נסגר אוטומטית ע"י המערכת ללא טיפול נוסף וללא המתנה למסר כניסה ממחסן משרד הביטחון (אין מסר כזה).

6.26. הצהרות כנ"מ/אח"ם והפיקוח על המעבר

6.1 היבואן או בעל הטובין רשאי לאחסן את הטובין המיובאים במחסן רישוי, באמצעות הצהרת יבוא כנ"מ (הצהרת אחסנה), או להעבירם ממחסן רישוי אחד למשנהו, באמצעות הצהרת יבוא אח"ם (אחסנה משנית).

6.2 אחסנת הטובין במחסן רישוי משרתת מספר מטרות אפשריות של בעל הטובין:

א. דחיית תשלום המסים

ב. שחרור המטען במפוצל, לפי צרכיו המסחריים.

ג. דחיית השחרור עד להשלמת קבלתם של כל האישורים הנדרשים (אישורי חוקיות יבוא, מסמך העדפה וכיו"ב).

ד. אחסנה במחיר נמוך יחסית, עד לשחרור.

ה. מסחר בטובין ללא מיסי יבוא (מחסני צידה לאניות וכלי טייס ומחסני מכירה ליוצאים מישראל – "דיוטי פרי").

ו. השלמת פעולות במחסן רישוי פרטי, כגון במחסני רכב.

6.3 פרטי תהליך ההחסנה וההחסנה המשנית מפורטים בחלקים 24.4 ו-24.5 לחלק 24 של נוהלי היבוא (מחסנים רישויים) ובסעיפים 13 ו-14 לחלק 1.4 של פרק 1 לנוהלי היבוא (תהליך השחרור).

6.4 באחריות יחידת מעקב מטענים לוודא כי הטובין לגביהם הוגשו הצהרות כנ"מ או אח"מ:

א. יצאו מהאתר המעביר תוך 15 יום ממועד התרת הצהרת כנ"מ כנדרש בתקנה 23ח(א) לתקנות המכס, זולת אם התיר גובה המכס אחרת.

ב. אם התקבל מסר יציאה מהאתר המעביר, על עובד יחידת מעקב מטענים לעקוב:

1. שהטובין הגיעו למחסן הרישוי המקבלי;

2. שהטובין הגיעו למחסן המקבלי תוך פרק הזמן שנקבע במערכת כזמן מקסימלי להעברות בין שתי האתרים;

6.5 חסרים וחריגים בקליטת הטובין במחסן המקבלי יטופלו ע"י יחידת מחסים רישויים.

6.6 לצורך מעקב אחר קיום התנאים המפורטים בסעיף ד(2) דלעיל, על עובד יחידת מעקב מטענים לעיין מידי בוקר במסך חיפוש של תנועות מעקב מטען. מסך זה מאפשר לעקוב אחר מטענים שלא הגיעו לאתר היעד למרות שהתקבל מסר

יציאה מן האתר המעביר, או שהטובין הגיעו לאחר פרק הזמן המקסימלי המותר להעברה בין שני האתרים, או שהגיעו לאתר המקבל תוך חריגה בנתונים, כגון מספר סגר, משקל, כמות, פרטי מוביל, מספר מכולה וכיו"ב. ניתן לעיין במסך זה לפי אתר מעביר, לפי אתר מקבל, לפי תקופה או לפי פרמטרים אחרים.

6.7 בכל מקרה שמתברר כי הטובין לגביהם הוגשה הצהרת כנ"מ נמצאים עדיין באתר המעביר למרות שחלפו 15 הימים המותרים ממועד התרת הצהרת כנ"מ, עובד היחידה יפנה לסוכן המכס ו/או ליבואן וידרוש את העברת הטובין למחסן הרישוי.

6.8 בכל מקרה שהתקבל מסר יציאה מהאתר המעביר, אך הטובין לא הגיעו למחסן הרישוי כלל, או שהגיעו תוך פרק זמן החורג מהתקופה המקסימלית שהוגדרה במערכת למעבר בין אתרים אלה, יפעל ממונה מעקב מטענים כלהלן:

א. אם הטובין לא הגיעו למחסן המקבל כלל, ידווח על כך לגובה המכס וליחידת אכיפה לצורך בדיקת פרטי האירוע. הממונה יפעל גם לחיוב בעל הטובין בתשלום המסים החלים, כנדרש בתקנה 23(א) לתקנות המכס.

ב. אם הטובין הגיעו למחסן המקבל באיחור לא סביר, הממונה ידווח על כך ליחידת אכיפה על מנת שיפעלו לבדיקת המטען ואת שלמות הסגר, ויחקרו את המוביל לגבי הסיבה לאיחור (האם הטובין הועברו למחסן במהירות המרבית ובדרך הקצרה ביותר, כנדרש בתקנה 23(ג) לתקנות המכס, והאם לא נעברה עבירה בקשר לטובין).

ג. אם הממצאים יצדיקו זאת, המקרה יועבר לוועדת תפיסות להמשך טיפול.

7. 28. הפיקוח על העברת טובין לרש"פ

א. ככלל, מערכת מעקב מטענים עוקבת אחר מטענים המועברים בין אתרים בטרם שחרורם מפיקוח המכס. העברת טובין משוחררים למעברים הפנימיים לרש"פ היא חריג מבחינה זאת.

ב. מדינת ישראל מעבירה לרש"פ את מיסי היבוא שנגבו במסגרת הצהרות יבוא בתהליך אוטונומיה, כמפורט בפרק 12 לנוהלי היבוא (יבוא לאוטונומיה). לפיכך, חשוב לעקוב ולוודא כי טובין אשר שוחררו לאוטונומיה אכן מועברים לשטחם ולא משווקים בישראל, בעוד מיסי היבוא מועברים לרש"פ.

ג. בכל מקרה שהמערכת מקבלת מסר יציאה הנוגע להצהרת יבוא בתהליך אוטונומיה, נפתח מעקב מטען בהמתנה למסר כניסה ממעבר פנימי לרש"פ.

ד. בעת הגעת המטען למעבר הפנימי לרש"פ, עובד המעבר יפעל כלהלן:

1) יבדוק מדגמית כי הטובין אשר הגיעו למעבר תואמים את הטובין המפורטים בהצהרת היבוא, מבחינת סוג הטובין וכמות האריזות. אם המטען הגיע חלקית למעבר, ולא כל הצהרת היבוא, העובד יבדוק כי כמות האריזות תואמת למפורט במסר היציאה.

2) אם מתאים, יסגור את תנועת היציאה במערכת מעקב מטענים, ויחתים את תדפיס הצהרת היבוא כפי שהוצג ע"י מוביל הטובין, בחותמת של המעבר ובחותמת שמית שלו על מנת שישמש אסמכתא פיזית בידי היבואן למעבר הטובין.

בעת סגירת התנועה במערכת מעקב מטענים העובד יזין את סוגי האריזות שעברו והכמויות שלהן, לפי סוגי אריזה.

ה. הטיפול בבעיות המתעוררות עקב אי הגעת הטובין למעבר הפנימי לרש"פ יבוצעו הן ע"י עובדי המעבר אליו היו אמורים הטובין להגיע (כגון בדיקה מול היבואן הפלשתיני או המוביל) והן ע"י בית המכס המפקח על האתר ממנו יצאו הטובין (בדיקה מול סוכן המכס, עיכוב מטענים עתידיים של היבואן וכיו"ב

1. יחידת אוטונומיה בהנהלה אחראית למעקב אחר טובין ששוחררו בהצהרות יבוא בתהליך אוטונומיה אך לא הוכח כי עברו בפועל לשטח הרש"פ.

2. המשך הטיפול יהיה בהתאם למדיניות שנקבעה ע"י ראש מינהל המכס.

8. 29. הפיקוח על העברת כלי רכב

א. בעת שידור מסר מצהר של אנייה המובילה כלי רכב, על סוכן האנייה להזין את מספרי השלדה של כל כלי רכב וכלי רכב, כסידורים נפרדים בשדה "מספר שלדה".

ב. מסר היציאה של כל כלי רכב מהנמל יכלול את מספר השלדה הרלוונטי.

ג. מסר הכניסה של כלי הרכב למחסן הרשוי הנוגע יכלול אך הוא את מספר השלדה שלו.

ד. יחידת מעקב מטענים תעקוב אחר הגעת כל כלי רכב על – פי מספר השלדה שלו, למחסן הרשוי שנקבע בהצהרת היבוא בתהליך כנ"מ, באמצעות מסך תנועות מטען.

ה. היה וכלי רכב לא הגיע למחסן הרשוי בפרק הזמן הסביר שנקבע לצורך זה (לא התקבל מסר כניסה המתייחס למספר השלדה שלו), העובד המטפל יפנה לסוכן המכס וליבואן וידרוש הסבר לתופעה.

1. התברר שהרכב הגיע למחסן אך לא נקלט במערכת עקב תקלה מיחשובית, העובד המטפל ידווח על כך לממונה על מנת לטפל בתקלה.

2. התקבל הסבר סביר לאי הגעת הרכב למחסן הרשוי (תאונה בדרך), יש לדרוש את הדיווח על התאונה ולברר עם סוכן המכס ו/או היבואן למה נדבר לא דווח ליחידת מעקב מטענים בזמן אמת. במקביל, יש להמשיך במעקב עד להגעת כלי הרכב למחסן.

ח. לא התקבל הסבר להנחת דעתו של העובד המטפל על הסיבה לאי – הגעת כלי רכב למחסן הרשוי הנוגע, או על הגעתו למחסן בזמן בלתי סביר אחרי יציאתו מהנמל, ידווח על כך לממונה. הממונה ידווח על פרטי המקרה לגובה המכס וליחידת האכיפה, להמשך הטיפול.

9. 30. סגרים:

1. כללי

חלק זה דן במדיניות התקנת סגרים במהלך תנועות מטען וניהול אספקתם.

2. הבסיס החוקי

תקנה 23 ז (ו)(1) לתקנות המכס

3. מדיניות התקנת סגרים

3.1 בהתאם לדרישות החוקיות, טובין בפיקוח המכס המועברים בין אתרי אחסון שונים כשהם מומכלים, חובה שיהיו סגורים בסגר כפי שייקבע

3.2. בהעברת מכולות לאחסנה במחסן רישוי עפ"י הצהרת כנ"מ, על היבואן וסוכן המכס שלו לדאוג לסגירתן בסגר מכס.

3.3. בהעברת מכולות של טובין מיובאים בין נמלים או בין נמלים למסופי מטען ולהיפך, המכולה חייבת לצאת משטח אתר האחסון המוסר כשהיא סגורה בסגר ספק. בהעדר סגר הספק המקורי (כי הסגר נפל מסיבה כלשהיא, או נפתח לצורך בדיקה), מחובת הגורם האחראי להעברה לדאוג לסגירת המכולה בסגר מכס.

3.4. בהעברת טובין לא מומכלים ממסוף מטענים אווירי פנימי למסוף מטענים חיצוני או להיפך, או בהעברת טובין כאמור בין סניפים של מחסני דיוטי – פרי, על הגורם היוזם את ההעברה לדאוג להעברת הטובין ברכב הובלה סגור בסגר מכס.

3.5. בהעברת טובין מומכלים מאתר אחסון לנמל לצורך ייצוא, היצואן וסוכן המכס שלו אחראים לסגירת המכולה בסגר מכס על אתר היציאה, לוודא כי מכולת ייצוא לא תעזוב את האתר ללא סגר.

3.6. מספר סגר הספק המותקן במכולה הינו נתון חובה במצהר הייבוא. אם נדרש להתקין סגר מכס חלופי בנמל, על סוכן האנייה או המשלח הבינלאומי המטפל במטען, לפי העניין, לדאוג לעדכון מספר הסגר במצהר.

3.7. בעת העברת מכולה לאחסנה (כנ"מ), מספר הסגר שהותקן ע"י סוכן המכס הוא נתון חובה במסר היציאה הנוגע.

3.8. מחובת פקח השער בנמל למנוע יציאת מכולה בפיקוח המכס (לא משוחררת) ללא סגר מכס או סגר ספק.

3.9. בעת הגעת הטובין לאתר המקבל, מחובת האתר (נמל, מסוף מטען, מחסן רישוי) לוודא כי מספר הסגר המותקן במכולה או ברכב ההובלה תואם את מספר הסגר המקורי אתו יצאו הטובין מן האתר המוסר.

4. אספקת סגרי מכס

4.1. אספקת סגרי המכס תנוהל בכל בית מכס ע"י היחידה המתאימה למבנה ולפריסה הגיאוגרפית של היחידות (באשדוד ע"י יחידת הבודקים, בחיפה ע"י יחידת מעקב מטענים).

4.2. היחידה האחראית לאספקת תנהל רישום של מכירת הסגרים לפי סוכני מכס (כמה סגרים נמכרו לכל סוכן מכס, באיזה תאריך, ומאיזה מספר סגר עד איזה מספר סגר).

חלק 28.3 - פיצול מטענים בנמל

ניתן לשחרר משלוחים מהנמל הימי במרוכז ובמלואם, ללא אפשרות לפצלם.

1. יחד עם זאת, ממונה מעקב מטענים או ממונה תש"ר (לפי הגשת רשימון יבוא) או מי שהוסמך על ידו, יאפשרו פיצול מטענים בנמל ימי במקרים הבאים:

א. אם התגלה ליקוי בחלק מהטובין, והיבואן מבקש לשחרר רק את החלק שאינו לקוי ולעכב את יתרת המשלוח באתר האחסון בפיקוח המכס.

ב. התגלה כי לגבי חלק מהטובין נעברה עבירה (חוקיות יבוא, קניין רוחני, ארץ אסורה בייבוא, הפחתת ערך לא חוקית וכיו"ב) וגובה המכס אישר לשחרר את הטובין לגביהם לא נעברה עבירה ולעכב את האחרים.

- ג. כאשר חלק מהטובין אמור להשתחרר עפ"י קרנה אט"א, וחלק אחר בתהליך רגיל.
- ד. אם הטובין יובא בכמות גדולה, ערכם רב מאוד, והם מסוג שלא ניתן לאחסנם במחסן – רשוי.
- ה. כאשר הטובין מהווים חומר גלם המשמש לייצור טובין המיועדים לייצוא, חומר הגלם יובא באותו מטען עם טובין מוגמרים והיבואן מבקש לשחרר את חומר הגלם בנפרד.
- ו. כאשר הטובין מיועדים לשני יבואנים שונים, ונשלחו ע"י הספק עפ"י שטר מטען אחד כדי להוזיל את דמי – ההובלה, ובלבד שהוגש חשבונות ספק לכל יבואן בנפרד.
- ז. אם חלק מהמטען מיועד לצריכה בישראל וחלק אחר מיועד לשטחי הרשות הפלסטינית או לשטעון לחו"ל

חלק 28.4 – כלי מעקב מיחשביים

1. פעולות המעקב אחר תנועות המטענים מנוהלת על בסיס מסך שאילתת חיפוש תנועות של מעקב מטען.
2. שאילתה זאת מאפשרת לחפש תנועות מטען לפי פרמטרים שונים, כגון: סוג מזהה מטען, סוג אסמכתא, מספר אסמכתא, תאריך יציאה (מ-עד), אתר הגעה צפוי, מספר מכולה, תאריך כניסה (מ-עד), אתר יציאה, סטאטוס תנועה, תאריך הגעה צפוי, סיבת חריגה, פרט מכס, קוד אוטונומיה (יו"ש או עזה), ח.פ חברת הובלה, תיאור הטובין, מספר סגר, זמן חריגה בפועל, מספר רכב מוביל, יבואן, פרטי נהג.
3. לעניין זה, סטאטוס התנועה יכול להיות:
 - א. במעקב (אין עדיין דיווח כניסה או יציאה).
 - ב. במעקב חריג (יצא אחרי שעת הפעילות המותרת או לא היה אישור ליציאה)
 - ג. הסתיים (הכול תקין)
 - ד. הסתיים חריג (חריגה בזמן העברה, חריגה בנתונים כגון מספר סגר, כמות, משקל)
 - ה. לא במעקב (שחרור, רכב לתצוגה)
 4. במעקב חריג ובהסתיים חריג, המסך מפרט את מהות החריגה
 5. בכל מקרה של תנועה חריגה, המערכת משדרת הודעה מתפרצת למחשב העובד המטפל, הודעות אלה ידווחו לממונה ויטופלו באופן מידי.
 6. הממונה יקבע עובד האחראי לעיון מידי בוקר בנתוני המסך, תוך שימת דגש על המעקב אחר הגעת המטענים לאתרים שבאזור (נמל, מסופים, מחסנים רישויים, סניפי דיוטי פרי), ולכל האירועים החריגים ככל שיהיו.

חלק 28.5 – פעולות מיוחדות

1. 32. העברה בין סניפים של מחסני דיוטי-פרי
- א. מחסני דיוטי-פרי (מחסנים לצידת אניות וכלי טייס ומחסני מכירה ליוצאים מישראל, כפי שמוגדרים בתקנה 12 לתקנות המכס) רשאים להחזיק סניפים במקומות שונים בארץ, תחת אותו מספר מחסן.

- ב. מחסנים אלה רשאים להעביר טובין בלתי משוחררים בין הסניפים, בהתאם לצרכים המסחריים שלהם, ברכבים הסגורים בסגר
- ג. העברות אלה מבוצעות בעקבות שידור מסר בקשת העברה בין סניפים, ללא מעורבות של מערכת מעקב מטענים.
- ד. פרטים נוספים ניתן לראות בסעיף 8 לחלק 24.14 בפרק 24 לנוהלי היבוא (מחסנים רישויים).
- ה. האחריות לפיקוח על מעבר טובין אלה והגעתם בשלמות למחסן המקבל היא בידי יחידת מחסנים רישויים.
2. 33. העברות בעקבות אישור לוגיסטי
- א. אישור לוגיסטי כמוגדר בסעיף 3 לחלק 28.1 דלעיל מאפשר העברת טובין בין אתרים בפיקוח המכס בטרם אישור בקשת העברה או התרת הצהרת כנ"מ לפי שיקול הממונה במקום.
- ב. מסר היציאה המוגדר על ידי האתר המעביר שסיבתו "אישור לוגיסטי" פותח מעקב מטען במערכת, בהמתנה לקבלת מסר כניסה מהאתר המקבל.
- ג. המשך הטיפול הוא כמפורט בסעיפים 4 או 6 לחלק 28.2 דלעיל.
3. 33. העברות כלי רכב לתצוגה
- א. מחסני רכב רישויים נוהגים להעביר כלי רכב בלתי משוחררים לתצוגה במחסנים לתצוגת רכב, כמוגדר בתקנה 12 לתקנות המכס.
- ב. במקרים חריגים יחסית, הם נוהגים להעביר גם כלי רכב לתצוגה במקומות ציבוריים, או בשטחי הרש"פ, וזאת כנגד בטוחות מתאימות.
- ג. פרטים נוספים על העברות אלה ניתן לראות בסעיפים 2 ו-3 לחלק 24.13 של פרק 24 לנוהלי היבוא (מחסנים רישויים), ובסעיף 4 לחלק 12.3 של פרק 12 לנוהלי היבוא (נוהלי יבוא לרש"פ).
- ד. בעת הוצאת כלי רכב לתצוגה ממחסן הרכב ובעת החזרתם, עובד המחסן מזין את מסרי היציאה ומסרי הכניסה למערכת. אתרי התצוגה אינם מחויבים להזין מסרים אלה למערכת, ולכן, תנועות אלה לא נמצאות תחת בקרה של מערכת מעקב מטענים.
- ה. האחריות לפיקוח על שלמות המלאי של כלי רכב במחסני הרכב ובמחסנים לתצוגת רכב היא בידי יחידת מחסנים רישויים.
4. 35. העברות לצורך שטעון
- א. בעל הטובין רשאי לייצא טובין מיובאים שטרם שוחררו מפיקוח המכס (שטעון).
- ב. שטעונים כאמור יכולים להתבצע כאשר הטובין עדיין בנמל היבוא (אך השטעון עשוי להתבצע דרך נמל אחר, או דרך מעבר בינלאומי יבשתי), או מאוחסנים במחסן רישוי.
- ג. הפיקוח והמעקב אחר הטובין המועברים בין אתרים בפיקוח המכס לצורך שטעון מתבצע על פי אותם הכללים כמו במטעני היבוא (מסר יציאה מהאתר המעביר כנגד הצהרת שטעון, מסר כניסה מהנמל או מהמעבר בו יבוצע השטעון בפועל ומעקב באמצעות מסך חיפוש של תנועות מעקב מטען לפי סוג התנועה), אך באחריות יחידות היצוא. אין ליחידת מעקב מטענים מעורבות בתהליך זה.

5. 36. מעקב אחר משאיות טיר – התהליך טרם אופיין
6. 37. טיפול באילוצים הכפופים לאישור מעקב מטענים
- א. בעת הגשת הצהרת יבוא, ישנם מקרים בהם נדרש אישור עובד מכס כתנאי להגשת ההצהרה (אילוץ הגשה) או להתרתה (אילוץ התרה).
- ב. נוהל אילוצים מפורט בסעיף 4 לחלק 1.3 של פרק 1 לנוהלי היבוא (תהליך השחרור).
- ג. קיימים אילוצים בעלי אופי לוגיסטי, בהם אישור האילוץ יבוצע ע"י יחידת מעקב מטענים.
- ד. להלן פירוט האילוצים אשר יטופלו ע"י יחידת מעקב מטענים:

סוג האילוץ	קוד האילוץ	שם האילוץ	טיפול באילוץ
התרה	105	פרטי זיהוי המטען לא קיימים במערכת המכס	הצורך באילוץ נוצר מאחר ומפתחות הזיהוי של המטען בהצהרה לא קיימים במערכת (במנהל מצהרים, אחסנה, מעקב מטענים וכיו"ב). יאושר ע"י יחידת מעקב מטענים במקרה של תקלה מחשובית (אם הוכח שהמשלוח אכן כלול במצהר). אין לאשר אילוץ זה אם ההצהרה הוגשה לפני שידור המצהר.
התרה	150	נתוני פקודת מסירה חסרים/שגויים	האילוץ יאושר לפי שיקול ממונה מעקב מטענים
הגשה	308	"אין התאמת כמויות בין ההצהרה ויתרת הגוש"	"האילוץ יאושר לאחר בדיקת הסיבות לאי ההתאמה בכמויות ובמידה והיא נמצאה מוצדקת, הטיפול יבוצע במעקב מטענים"

ה. לאחר בדיקת פרטי האירוע, עובד מעקב מטענים ישיב להתייעצות, עם הנחיה לאשר או לדחות את בקשת האילוץ, בהתאם לנסיבות. התשובה תהיה בכל מקרה מנומקת.

חלק 28.6 – הנחיות לטיפול במשימות מעקב מטענים

תוכן החלק

חלק זה מפרט את הנחיות הטיפול במשימות שהמערכת הממוחשבת מנתבת לעובדי יחידת מעקב מטענים.

הנחיות טיפול

<u>נושא המשימה</u>	<u>הנחיות הטיפול:</u>
1. אישור בקשה לפיצול מטען (כאשר הבקשה הוגשה לפני הגשת הצהרת הייבוא) 2. עבור בקשת העברה – קיימת אינדיקציה לבדיקה פתוחה או קיימת הצהרת ייבוא לייצוא למטען.	1. על העובד המטפל לעיין במסמכים הרלוונטיים בלשונית מסמכים מצורפים (שטר מטען, סיבת הפיצול המבוקש והחשבונות החלקיים לכל מטען לאחר הפיצול), לעקוב אחר ממצאי הבדיקה הפיזית של המטען, ולאשר או לדחות את הבקשה, בכפוף להנחיות הנוהל בנושא פיצול מטען 2. העובד המטפל יבדוק את נסיבות האינדיקציה, אם המקרה מחייב השלמת הבדיקה או תיקון ההצהרה, ישאיר את האינדיקציה על כנה ובקשת העברה לא תאושר. אם המקרה מאפשר את העברה, יכבה את האינדיקציה